

**Monika Wojcieszak**✉

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

## **Analiza ofert wybranych gospodarstw agroturystycznych powiatu gnieźnieńskiego oraz ich wpływ na zainteresowanie konsumentów produktami turystycznymi**

**Streszczenie.** Celem opracowania było przedstawienie opinii respondentów (gości) na temat oferty gospodarstw agroturystycznych zlokalizowanych w powiecie gnieźnieńskim i należących do Wielkopolskiego Towarzystwa Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej. W opracowaniu określono także powody wyboru wsi na miejsce wypoczynku oraz zaprezentowano preferowane przez gości sposoby spędzania czasu. Badania empiryczne zostały przeprowadzone wśród gości (turystów), którzy wypoczywali w tych gospodarstwach. Metodą badań był sondaż diagnostyczny z wykorzystaniem kwestionariusza ankiety. Badane gospodarstwa oferowały turystom atrakcyjne produkty agroturystyczne. Przeprowadzone badania wykazały, iż respondenci wypoczywający w gospodarstwach agroturystycznych wskazali, że powodem tego wyboru jest możliwość aktywnego wypoczynku, bliskość natury, świeże powietrze oraz spożywanie posiłków przygotowanych przez właścicieli. Ważnym aspektem dla turystów była także dobra infrastruktura okołoturystyczna, która sprzyja uprawianiu różnych aktywności. Badani podkreślili także, iż niski koszt wypoczynku powoduje, że preferują wyjazdy weekendowe kilka razy w ciągu roku.

**Słowa kluczowe:** agroturystyka, oferta gospodarstw agroturystycznych, województwo wielkopolskie, gospodarstwa agroturystyczne

### **Wstęp**

Rozwój obszarów wiejskich związany jest nie tylko z działalnością rolniczą, ale także z powstawaniem różnych form przedsiębiorczości na tych terenach. Jednym z takich przykładów jest wciąż rozwijająca się agroturystyka. Odgrywa ona istotną rolę w aktywizacji obszarów wiejskich, zwłaszcza w regionach o dużym bezrobociu i szczególnych walorach przyrodniczo-krajoznawczych. Wzrastające zainteresowanie wsią oraz odpoczynkiem z dala od aglomeracji miejskich stwarza możliwości poprawy warunków życia na wsi, nie tylko osób zajmujących się organizacją i sprzedażą produktów oraz usług turystycznych, ale także całej społeczności wiejskiej. Pozwala to więc korzystać w sposób racjonalny

z zasobów przestrzeni wiejskiej, przestrzeni rolniczej i infrastruktury<sup>1</sup>. Wyjątkowość agroturystyki polega na tym, że odwiedzający mogą uczestniczyć w codziennym życiu wiejskim, poznając zwyczaje i obyczaje lokalnej ludności i regionu<sup>2</sup>. Dużym atutem gospodarstw jest także zapewnienie gościom interesujących produktów turystycznych, m.in. zdrowej żywności czy uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych (festyny, dożynki, Noc Kupały)<sup>3</sup>. Co więcej, na terenach wiejskich wypoczywający skorzystać mogą z różnych form aktywności rekreacyjnej np. wędrowka, marsz, jazda rowerem, zabawy i gry zbiorowe, jazda konna, pływanie, wędkowanie<sup>4</sup>.

Gospodarstwa agroturystyczne zlokalizowane w powiecie gnieźnieńskim położone są w bardzo malowniczych miejscach, co przyciąga turystów. Zainteresowanie ze strony lokalnej społeczności, a także chęć bycia konkurencyjnym i atrakcyjnym na lokalnym rynku powodują, że gospodarze oferują coraz bogatszy wachlarz produktów agroturystycznych swoim gościom<sup>5</sup>.

### **Materiał i metoda**

Celem artykułu było przedstawienie opinii respondentów (gości) na temat oferty gospodarstw agroturystycznych zlokalizowanych w powiecie gnieźnieńskim i należących do Wielkopolskiego Towarzystwa Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej. W opracowaniu określono także powody wyboru wsi na miejsce wypoczynku oraz zaprezentowano preferowane przez gości sposoby spędzania czasu podczas pobytu na wsi. Do realizacji przyjętego celu posłużyła analiza literatury przedmiotu oraz wyniki przeprowadzonych badań własnych. Badania dotyczące ofert gospodarstw agroturystycznych na terenie powiatu gnieźnieńskiego przeprowadzono przy użyciu kwestionariusza ankiety. Dobór zarówno respondentów, jak i gospodarstw był przypadkowy, a samo badanie anonimowe. Badaniem objęto grupę 250 gości, którzy przebywali w 5 gospodarstwach agroturystycznych powiatu gnieźnieńskiego należących do Wielkopolskiego Towarzystwa Agroturystyki i Turystyki wiejskiej (tj. Stadnina Koni, Agrocis, Rybakówka, Maja, T.W. Robakowscy). Badania przeprowadzane były od kwietnia do listopada 2015 roku.

### **Agroturystyczny charakter powiatu gnieźnieńskiego**

Powiat gnieźnieński położony jest w krainie Pojezierza Gnieźnieńskiego na pograniczu Pałuk i Wielkopolski. Szlak Piastowski jest jedną z głównych atrakcji powiatu

---

<sup>1</sup> J. Zawadka: Agroturystyka jako forma wypoczynku w opinii osób w średnim wieku w Polsce, Wydawnictwo SERiA, t. 17, 3, Warszawa 2015.

<sup>2</sup> J. Sikora: Agroturystyka. Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012, s. 163.

<sup>3</sup> A. Balińska, I. Sikorska-Wolak: Turystyka wiejska szansą rozwoju wschodnich terenów przygranicznych na przykładzie wybranych gmin, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2009.

<sup>4</sup> A.J. Wiatrak: Kształtowanie produktów w turystyce wiejskiej, [w:] Turystyka wiejska czynnikiem ożywienia terenów wiejskich, Krajowe Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Oddział w Krakowie, Kraków 2011, s. 128–129.

<sup>5</sup> K. Krzyżanowska: Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich – stan i perspektywy rozwoju, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2010.

gnieźnieńskiego. Na jego trasie znajdują się najważniejsze i najciekawsze miejsca związane z historią Polski. Szlak Piastowski biegnie od Poznania do Kruszwicy, a Ostrów Legnicki, Gniezno i Trzemeszno są jego głównymi elementami. Na trasie szlaku leży również Legnica, Łubowo i Wylatowo. Poza aspektami historycznymi w powiecie gnieźnieńskim istotną rolę odgrywają także sprzyjające warunki przyrodniczo-krajoznawcze, a także cenne przyrodniczo tereny chronione, lasy oraz liczne zbiorniki wodne. Odwiedzając ten obszar, turysta odnajdzie zielone lasy, bogatą faunę i florę, dobrze rozwiniętą infrastrukturę turystyczną w postaci kilometrów wijących się ścieżek pieszych, rowerowych, konnych, wodnych, a także otwartość mieszkańców na spotkania z przybywającymi do nich gośćmi. Warto podkreślić, że powiat gnieźnieński charakteryzuje się jedną z najwyższych liczb osób korzystających z noclegów oraz dużą intensywnością ruchu turystycznego mierzoną wskaźnikiem Charvata<sup>6</sup>. Wśród obiektów noclegowych badanego obszaru jedną z najliczniejszych grup stanowią gospodarstwa agroturystyczne.

Z danych zawartych w raportach i opracowaniach<sup>7</sup> wynika, iż w 2016 roku Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu dokonał zmiany kwalifikacji obiektów turystyki wiejskiej na terenie województwa wielkopolskiego. Wyróżnił on dwie klasy. Pierwsza to gospodarstwa agroturystyczne działające w gospodarstwach rolnych, w których działalność agroturystyczna jest dodatkiem do działalności rolniczej. Drugą klasę stanowią gospodarstwa, które uzyskują dochód tylko z działalności agroturystycznej. Wprowadzona kategoryzacja zbliżona jest do podziału jaki przyjęła Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” w ramach kategoryzacji Wiejskiej Bazy Noclegowej (WBN), gdzie wyróżnić można dwie klasyfikacje: wypoczynek u rolnika, czyli wypoczynek w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą oraz wypoczynek na wsi, czyli wypoczynek w innych obiektach bazy noclegowej działających na wsi. W powiecie gnieźnieńskim (na podstawie przyjętej klasyfikacji) w 2016 roku istniały 33 gospodarstwa agroturystyczne<sup>8</sup>. Z publikacji uzyskanych z gnieźnieńskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego [G-ODR] wynika, iż liczba gospodarstw agroturystycznych w przeciągu ostatnich pięciu lat nieznacznie się zwiększyła (rys. 1).

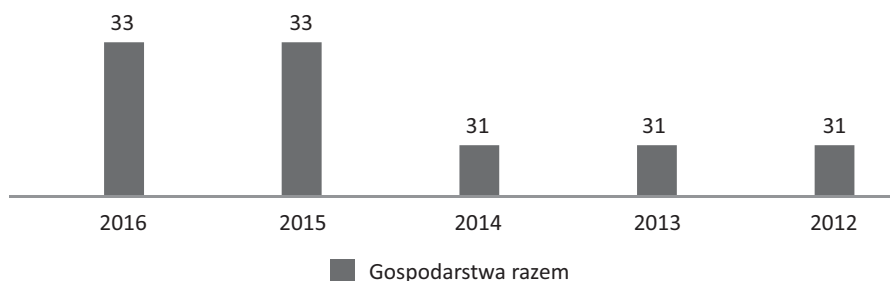
Gospodarstwa agroturystyczne w powiecie gnieźnieńskim położone są w bardzo malowniczych miejscach, co przyciąga coraz to więcej turystów na odpoczynek od hałasu i zgiełku miasta. Ponad 6% gospodarstw położonych jest nad jeziorami. W ich ofercie turyści mogą znaleźć wiele interesujących usług i produktów, np. istnieje możliwość wypożyczenia łódki lub popływania kajakami. Ponad 1/4 gospodarstw organizuje turystom wycieczki rowerowe po okolicznych malowniczych terenach leśnych. Bilsko 90% gospodarstw z terenu powiatu gnieźnieńskiego oferuje miejsca parkingowe oraz place zabaw dla dzieci. Wyżywienie zapewnia 96% gospodarstw (śniadanie, obiad, kolację). Chcąc sprostać oczekiwaniom wczasowiczów, a także wydłużyć sezon agroturystycz-

---

<sup>6</sup> Strategia rozwoju turystyki województwie wielkopolskim do 2020 roku. Diagnoza turystyki w województwie wielkopolskim, Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Poznań 2014–2015.

<sup>7</sup> <http://www.wodr.poznan.pl/> (dostęp: 12.11.2017).

<sup>8</sup> <http://www.wodr.poznan.pl/> (dostęp: 13.11.2017).



**Rysunek 1.** Liczba gospodarstw agroturystycznych w powiecie gnieźnieńskim według G-ODR

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez G-ODR.

ny, w okresie zimowym ponad 50% gospodarstw organizuje kuligi z ogniskiem, z kolei w okresie letnim 98% kwaterodawców zapewnia gościom miejsce na przygotowanie grilla lub ogniska. Z uwagi na rosnące oczekiwania wczasowiczów, blisko 80% gospodarstw oferuje turystom pokój z łazienką oraz dostępem do Wi-Fi, a ponad 58% organizuje gry zespołowe dla dzieci i młodzieży. Usługi oraz produkty oferowane przez gospodarstwa z powiatu gnieźnieńskiego z pewnością zachęcają turystów do aktywnego wypoczynku na łonie natury, ponieważ goście chcą przede wszystkim zrelaksować się i odpocząć.

Na terenie powiatu gnieźnieńskiego występują gospodarstwa, które należą do Wielkopolskiego Towarzystwa Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej<sup>9</sup> (tab. 1). Idea tego stowarzyszenia polega na integracji środowiska agroturystycznego, współpracy i budowaniu produktów sieciowych.

Ponadto przynależność do tego towarzystwa gwarantuje wysoką jakość zakwaterowania, a także zapewnia możliwość korzystania z kuchni bazującej na tradycyjnym żywnieniu (posiłki przygotowywane z naturalnych produktów pochodzących z gospodarstw). Zaprezentowane w tabeli 1 gospodarstwa to przykłady sukcesu rolników, którzy podjęli trud prowadzenia działalności agroturystycznej. Wielokrotnie gospodarstwa z powiatu gnieźnieńskiego otrzymywały wyróżnienia lub nagrody w konkursie na najlepszy obiekt turystyki na obszarach wiejskich.

<sup>9</sup> WTAiTW to stowarzyszenie osób prywatnych działających na zasadzie pracy społecznej. Gospodarstwa należące do stowarzyszenia bardzo często są laureatami prestiżowych nagród w zakresie działalności agroturystycznej. Ponadto gospodarstwa należące do WTAiTW skategoryzowane są w pięciu kategoriach, tj. dla rodzin z dziećmi, dwory i pałace, imprezy na wsi, kameralnie i przytulnie, obozy, warsztaty i terapie.

**Tabela 1.** Oferta wybranych produktów gospodarstw agroturystycznych z powiatu gnieźnieńskiego należących do WTAiTW

Opis	
<b>Gospodarstwo Agroturystyczne Stadnina Koni</b>	
Położone jest przy trasie Gniezno – Czerniejewo – Kostrzyn Wlkp.	<b>Zakwaterowanie:</b> 5 pokoi 4-osobowych z aneksem kuchennym i łazienką. <b>Atrakcje:</b> przejażdżki bryczkami, jazda konna, kulig, potrawy z grilla, łowienie ryb, zielone szkoły, obozy jeździeckie, imprezy integracyjne, całodzienne wyżywienie.
<b>Gospodarstwo agroturystyczne Agrocis</b>	
Położone jest w miejscowości Borzętew nad Jeziorem Kleckim.	<b>Zakwaterowanie:</b> 2–3-osobowe pokoje z łazienkami – prysznice, wyposażona kuchnia do przygotowywania posiłków. <b>Atrakcje:</b> sad owocowy, miejsce na grę w piłkę, grill, ognisko, miejsce na rozstawienie namiotów, przyczep kempingowych, kulig, możliwość zakupu świeżych produktów wiejskich (ser, masło, śmietana, mleko, jaja, miód), wyżywienie.
<b>Gospodarstwo Agroturystyczne Rybakówka</b>	
Położone jest w miejscowości Rybakówka.	<b>Zakwaterowanie:</b> 4 duże pokoje z łazienką, kuchnią i tarasem. <b>Atrakcje:</b> łódki, możliwość wędkowania na prywatnych stawach (karp, amur, węgorz, sum, sandacz), kąpielisko, plaża, miejsce do gry (koszykówka, siatkówka), miejsce na ognisko, grill, wędzarnia ryb, rowery, sala z kominkiem, pełne wyżywienie, zimą organizacja kuligu, wyżywienie.
<b>Gospodarstwo agroturystyczne Robakowska Teresa &amp; Witold</b>	
Leży w zasobnej wielkopolskiej wsi Sławno niedaleko Gniezna.	<b>Zakwaterowanie:</b> 5 pokoi (w tym 2 z balkonami, hołem i łazienką) mogących pomieścić 11 osób. <b>Atrakcje:</b> grill, kącik wypoczynkowy, stół do gry w ping-ponga, miejsce do gry w siatkówkę i koszykówkę, piaskownica, huśtawki i rower do ćwiczeń, całodzienne wyżywienie, nauka języka polskiego dla gości z zagranicy, organizacja kuligu w zimie.
<b>Gospodarstwo Agroturystyczne Maja</b>	
Położone jest w północno-wschodniej części Niziny Wielkopolskiej we wsi Wiekowo koło Witkowa.	<b>Zakwaterowanie:</b> 5 pokoi, w tym: jeden pokój 2-osobowy z kuchnią i łazienką, jeden pokój 2-osobowy z umywalką, trzy pokoje 2-osobowe z aneksami kuchennymi. Każdy pokój wyposażony jest w radio i telewizor. Są dwie przyczepy campingowe trzyosobowe oraz pole namiotowe. <b>Atrakcje:</b> możliwość wędkowania i przejażdżki kolejką wąskotorową, kontakt ze zwierzętami: kozy, koty, psy, bażanty, dzikie kaczki, kury, możliwość jazdy konnej, ognisko, grill, organizacja kuligów, lodowisko, wyżywienie, możliwość zakupu produktów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie stron internetowych poszczególnych gospodarstw agroturystycznych oraz Agroturystyka wielkopolska, Wielkopolskie Towarzystwo Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej, Poznań 2014.

## Wyniki badań

Badaniem ankietowym objęto grupę 250 gości, którzy przebywali w pięciu gospodarstwach agroturystycznych w powiecie gnieźnieńskim, tj. gospodarstwo agroturystyczne Stadnina Koni, gospodarstwo agroturystyczne Agrocis, gospodarstwo agroturystyczne Rybakówka, gospodarstwo agroturystyczne Robakowska Teresa & Witold oraz gospodarstwo agroturystyczne Maja<sup>10</sup>.

Analizując oferty gospodarstw agroturystycznych, na początku warto wspomnieć o sezonowości ofert. Jednakże należy powiedzieć, że badania prowadzone były podczas sezonu. Nie oznacza to jednak, że gospodarstwo działało tylko sezonowo. Z przeprowadzonych badań wynika, że najwięcej turystów korzystało z zakwaterowania w miesiącach letnich, tj. od maja do sierpnia (odpowiednio: w maju – 14%, czerwcu – 24%, lipcu – 29%, a w sierpniu 31%). Stwierdzono, że najliczniejszą grupę stanowili respondenci korzystający z oferty agroturystycznej razem z rodziną (blisko 83%). Towarzyszami wypoczynku na wsi byli także znajomi (odpowiedź tę wskazało 58%) oraz zorganizowane grupy, np. grupa seniorów czy tzw. zielone szkoły. Około 61% stanowiły kobiety, a pozostali to mężczyźni. Najliczniej gospodarstwa agroturystyczne odwiedzali respondenci w wieku 55–65 lat (43%). Blisko 37% stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25–54. Ponad 15% to goście w wieku poniżej 25 lat. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby powyżej 65 lat.

W ankiecie badani mieli określić główny powód wyboru wsi na miejsce odpoczynku. Powody były zróżnicowane, jednakże wśród nich wyróżnić można pięć najczęściej wskazywanych. Osoby korzystające z produktów gospodarstw agroturystycznych najczęściej wymieniały walory prozdrowotne terenów wiejskich oraz możliwość wypoczynku w spokoju i ciszy (rys. 2).



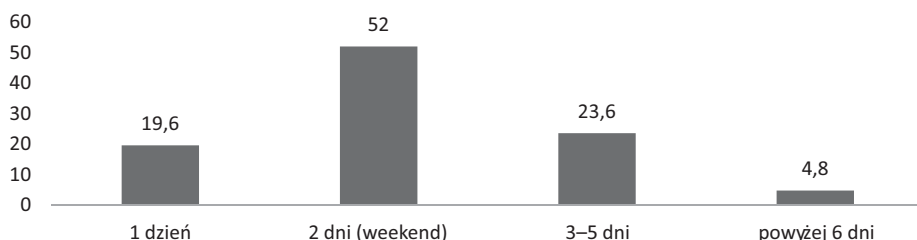
**Rysunek 2.** Powody wyboru odpoczynku na wsi przez respondentów (%)

Źródło: opracowanie własne.

<sup>10</sup> Dla potrzeb opracowania w dalszej części używane będą skrócone określenia, tj. nazwa gospodarstwa lub nazwisko właściciela [Gospodarstwo Agroturystyczne Stadnina Koni – skrót GA Stadnina Koni, Gospodarstwo Agroturystyczne Rybakówka – skrót GA Rybakówka, Gospodarstwo agroturystyczne Agrocis – skrót GA Agrocis, Gospodarstwo Agroturystyczne Maja – skrót GA Maja oraz Gospodarstwo agroturystyczne Robakowska Teresa & Witold – skrót GA T.W. Robakowscy.

Warto wspomnieć, że wnioski te pokrywają się z wynikami badań innych badaczy<sup>11</sup>. Ankietowani wskazali także na niski koszt pobytu (22,8%) oraz dostęp do wyżywienia (19,6%). Przeprowadzone badania wskazują, że powodem wypoczynku na wsi nie są jedynie walory prozdrowotne czy niski koszt, ale często standard obiektu (16,5%).

Ponad 23% badanych najczęściej decydowała się na pobyt w gospodarstwie przez okres od 3 do 5 dni. Ponad połowa ankietowanych (tj. 52%) deklarowała, iż taki wypoczynek jest idealnym rozwiązaniem na weekend. Pobyt dłużej niż 6 dni preferowało zaledwie 4,8% respondentów (rys. 3).



**Rysunek 3.** Czas spędzony przez badanych w gospodarstwie agroturystycznym (%)

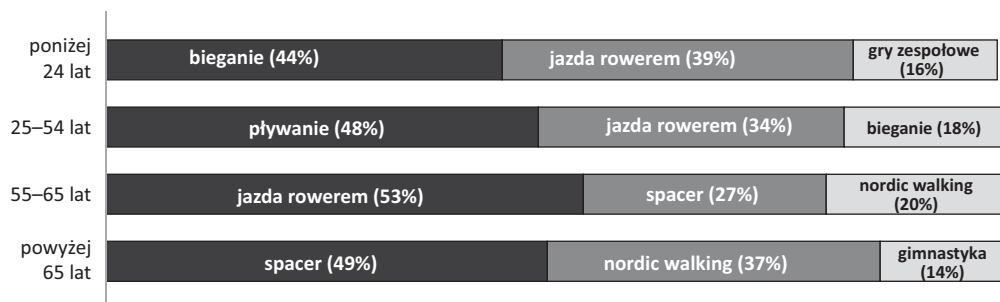
Źródło: opracowanie własne.

Ciekawym zagadnieniem było sprawdzanie jakie formy wypoczynku preferują respondenci w zależności od wieku (rys. 4). W każdej grupie wyróżniono po trzy najbardziej popularne formy wypoczynku (najczęstsze odpowiedzi ankietowanych). Zauważano, że im starsi respondenci, tym forma wypoczynku była bardziej spokojna i relaksacyjna. Respondenci poniżej 24 lat preferowali wypoczynek intensywny, tj. bieganie, jazdę rowerem czy gry zespołowe. W grupie 25–54 lat ankietowani wskazali, iż wolą pływanie, jazdę rowerem i bieganie. Osoby w wieku powyżej 65 lat preferowały wypoczynek w formie spaceru, nordic walking czy gimnastyki. Grupa respondentów w wieku 55–64 lata stwierdziła, że jazda rowerem to dla nich odpowiednia forma wypoczynku, następnie spacerowanie oraz nordic walking.

Badane gospodarstwa proponowały ciekawą ofertę produktów, na które składały się: usługi noclegowe, gastronomiczne czy związane ze świadczeniem aktywności rekreacyjnej. Wachlarz produktów, które oferują analizowane gospodarstwa był bardzo bogaty. Na rysunku 5 zaprezentowano tylko te dobra i usługi, z których najchętniej korzystali ankietowani. Badania wykazały, że ponad 95% respondentów wskazało, iż w trakcie wypoczynku najchętniej korzystało ze spacerów oraz wycieczek rowerowych (od 96 do 99%).

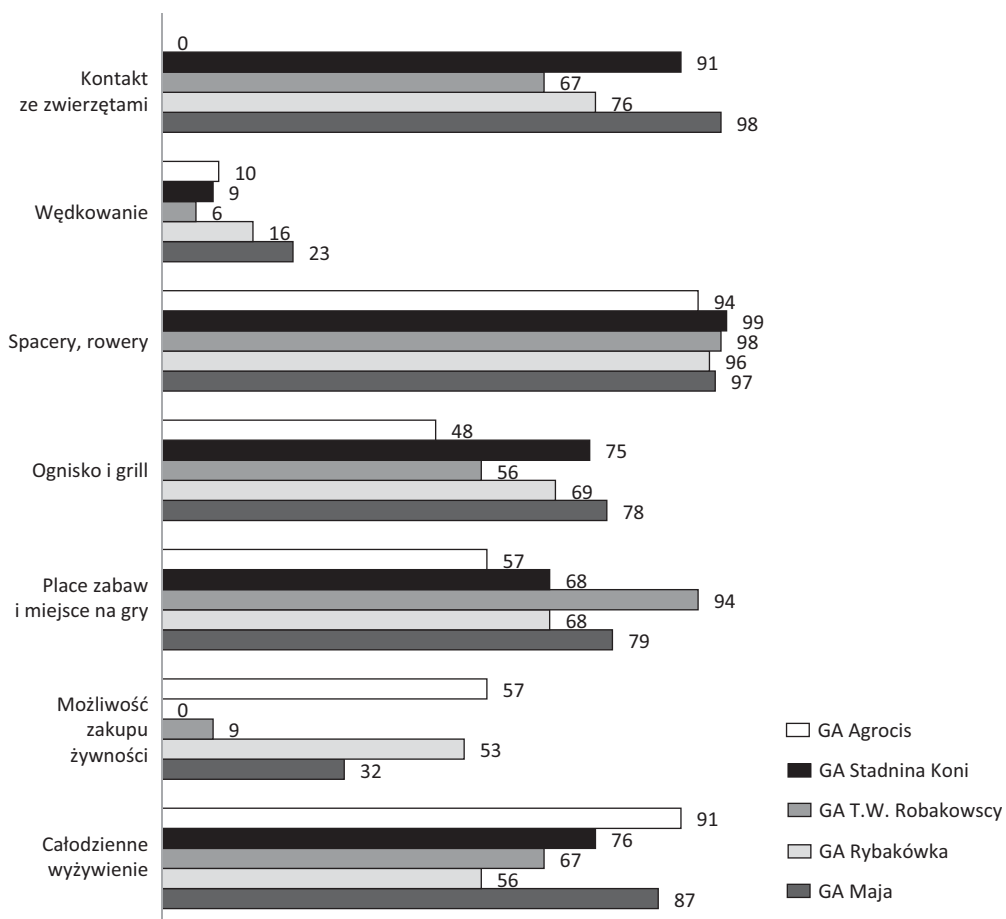
Dla odpoczywających ważnym aspektem był kontakt ze zwierzętami (odpowiedź tę udzieliło od 67% gości przebywających GA T.W. Robakowscy do 98% dla wypoczywających w GA Maja). Duże znaczenie miała też wygoda, o czym świadczy chęć korzystania

<sup>11</sup> Zob. A. Balińska, I. Sikorska-Wolak: Turystyka wiejska szansą rozwoju..., op.cit.; J. Zawadka: Agroturystyka jako forma wypoczynku..., op.cit.; M. Wojcieszak: Produkty turystyczne na obszarach metropolitalnych. Wyzwanie w rozwoju turystyki, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2016.



**Rysunek 4.** Formy wypoczynku respondentów w zależności od wieku (najczęstsze odpowiedzi)

Źródło: opracowanie własne.



**Rysunek 5.** Oferta dóbr i usług, z których respondenci korzystali w trakcie wypoczynku w badanych gospodarstwach (%)

Źródło: opracowanie własne.



z wyżywienia na miejscu. Całodzienne wyżywienie to usługa, z której skorzystało od 56 do 91% turystów. Respondenci wielokrotnie podkreślali fakt, że mogą kupić u rolnika świeży ser, mleko, masło, konfitury, miód. Ankietowani podkreślili także to, że gospodarz dba o to, by można było przygotować ognisko i grilla. Z tej usługi skorzystało od ok. 50% (dotyczyło to gości z GA Agrocis) do prawie 80% ankietowanych przebywających w GA Maja. Rodziny z małymi dziećmi oraz osoby młode chętnie korzystały z przygotowanych dla nich placów zabaw i terenów do gier zespołowych. Najchętniej z takiej możliwości korzystali wypoczywający w GA T.W. Robakowscy (94%), a najrzadziej respondenci przebywający w GA Agrocis (tylko 57%).

Analizując produkty, które oferowały poszczególne gospodarstwa można zauważyć, iż w przypadku GA Stadnina Koni, GA Agrocis, GA Rybakówka goście najchętniej korzystali ze spacerów i przejażdżek rowerem. Dla wypoczywających w GA Maja kontakt ze zwierzętami był produktem, z którego respondenci korzystali najchętniej, z kolei w GA T. W. Robakowscy była to oferta placu zabaw i miejsc do gier zbiorowych.

Oceniając jakość produktów agroturystycznych, które oferowały gospodarstwa w powiecie gnieźnieńskim respondenci wskazali, że ważne jest dla nich położenie i warunki dojazdu do obiektu noclegowego, rzetelna i łatwo dostępna informacja. Ankietowani korzystający z usług badanych gospodarstw agroturystycznych byli usatysfakcjonowani z takiej formy spędzania czasu wolnego. Ponad 84% z nich zamierzało ponownie skorzystać z tej formy wypoczynku, a 73% z nich poleciło ten rodzaj turystyki rodzinie i znajomym. Większość badanych podkreśliła, że jest zadowolona ze standardu obiektu (50,5%) oraz wyposażenia w sprzęt sportowo-rekreacyjny (47%).

Analizując aspekt ekonomiczny, zapytano respondentów, ile środków finansowych są w stanie wydać na produkty w gospodarstwie agroturystycznym. Co drugi respondent potwierdził, że na weekendowy pobyt jest w stanie wydać od 300 do 500 zł. Z kolei na zakwaterowanie od 3 do 5 dni respondenci byli w stanie zapłacić od 400 do 700 zł, natomiast powyżej 6 dni – od 500 do 1000 zł. Zauważono, że im krótszy pobyt, tym (relatywnie) respondenci są skłonni wydać więcej środków finansowych. Ponadto badani podkreślili, iż wyjeżdżając na weekend ważny jest dla nich standard obiektu oraz zaplecze infrastrukturalne gospodarstwa.

## Podsumowanie

Właściciele gospodarstwa proponując szeroki wachlarz produktów – w szczególności związanych z oferowaniem żywności, zapewnieniem odpowiednio wysokiego standardu pokoi i zaplecza infrastrukturalnego – zachęcają do ich odwiedzania oraz korzystania z dobrodziejstw środowiska naturalnego. Widoczna sezonowość potwierdza fakt, iż agroturystyka w powiecie gnieźnieńskim swój największy rozkwit ma w okresie letnim, tj. sezon wakacyjny i urlopowy. Najliczniej gospodarstwa agroturystyczne odwiedzali respondenci w wieku 55–65 lat. Blisko 37% stanowiły osoby w wieku 25–54 lat, natomiast osoby powyżej 65 lat stanowiły najmniej liczną grupę. Co ciekawe głównymi odbiorcami usług i produktów agroturystycznych w analizowanych gospodarstwach agroturystycznych były kobiety (61%). Analizując wachlarz usług, wyróżniono pięć „flagowych” ofert produktów i usług, z których najczęściej korzystali badani, tj. kontakt ze zwierzętami,

wędkowanie, spacerowanie i rowery, ognisko i grill, place zabaw i miejsce do gier, możliwość zakupu żywności oraz całodzienne wyżywienie. W przypadku GA Stadnina Koni goście najchętniej korzystali ze spacerów i przejażdżek rowerem. Wynika to przede wszystkim z tego, iż obiekt ten jest położony w malowniczym parku, co sprzyja aktywności rekreacyjnej. Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku gości wypoczywających w GA Agrocis oraz w GA Rybakówka. Gospodarstwa te położone są w małych miejscowościach nad jeziorem lub stawem, dookoła otoczone lasami. Z kolei dla wypoczywających w GA Maja kontakt ze zwierzętami był atrakcją, z której respondenci korzystali najchętniej, a w przypadku gości z GA T.W. Robakowscy plac zabaw i miejsc do gier zbiorowych to produkty, które cieszyły się największym zainteresowaniem. Respondenci korzystający z usług badanych gospodarstw agroturystycznych byli usatysfakcjonowani z takiej formy spędzania czasu wolnego.

Przeprowadzone analizy wskazują, że agroturystyka to ciekawa i wciąż popularna forma wypoczynku na wsi. Właściciele gospodarstw agroturystycznych, chcąc sprostać oczekiwaniom gości, powinni śledzić zachodzące zmiany na rynku i nieustannie modyfikować ofertę tak, aby nie tylko spełnić oczekiwania odwiedzających, ale również skutecznie pozyskiwać nowych klientów.

## Literatura

- Agroturystyka wielkopolska – Wielkopolskie Towarzystwo Agroturystyki i Turystyki Wiejskiej, Poznań 2014.
- Balińska A., Sikorska-Wolak I.: Turystyka wiejska szansą rozwoju wschodnich terenów przygranicznych na przykładzie wybranych gmin, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2009.
- Krzyżanowska K.: Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich – stan i perspektywy rozwoju, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2010.
- Sikora J.: Agroturystyka. Przedsiębiorczość na obszarach wiejskich, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2012, s. 163.
- Strategia rozwoju turystyki w województwie wielkopolskim do 2020 roku. Diagnoza turystyki w województwie wielkopolskim, Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Poznań 2014–2015.
- Wiatrak A.J.: Kształtowanie produktów w turystyce wiejskiej, [w:] Turystyka wiejska czynnikiem ożywienia terenów wiejskich, Krajowe Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Oddział w Krakowie, Kraków 2011.
- Wojcieszak M.: Produkty turystyczne na obszarach metropolitalnych. Wyzwania w rozwoju turystyki, Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2016.
- Zawadka J.: Agroturystyka jako forma wypoczynku w opinii osób w średnim wieku w Polsce, Wydawnictwo SERiA, t. 17, 3, Warszawa 2015 .
- <http://www.wodr.poznan.pl/> (dostęp: 13.11.2017).
- <http://www.wodr.poznan.pl/> (dostęp: 12.11.2017).

## **The analysis of offers of agritourist farms in Gniezno County and their impact on consumer interest in tourist products**

**Summary.** The aim of the article was to presentation of respondents (guests) opinions on the offer of agritourism farms located in the Gniezno powiat belonging to the Wielkopolska Agritourism and Rural Tourism Association and are located in Gniezno County. An empirical study was conducted on visitors (agritourists) staying on these farms. The research was conducted by means of a diagnostic survey using a questionnaire. The farms offered their guests a wide range of agritourist products and services. The research showed that the respondents staying on agritourist farms had chosen to spend their holiday there due to active leisure, contact with nature, fresh air and the consumption of home-made meals prepared by farm owners. The respondents found good tourist infrastructure, which enabled different activities, to be an important aspect of their leisure. Due to the low cost of the agritourist offer the respondents preferred to make weekend trips a few times a year.

**Key words:** agritourism, offer of agritourist farms, Greater Poland Voivodeship, agritourist farms